TÒA ÁN NHÂN DÂN Q. HẢI CHÂU NAM **THÀNH PHỐ ĐÀ NẴNG**	**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT** **Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**

Số: 16/2023/QĐST-DS

Hải Châu, ngày 09 tháng 8 năm 2023

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v yêu cầu tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi

TÒA ÁN NHÂN DÂN QUẬN HẢI CHÂU - TP. ĐÀ NẴNG

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Ông **Phạm Văn Diện**

Thư ký phiên họp: Bà **Nguyễn Thị Kiều Trang** - Thư ký Tòa án nhân dân quận Hải Châu, thành phố Đà Nẵng.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân quận Hải Châu tham gia phiên họp: Bà **Hà Thị Thu Hiếu** - Kiểm sát viên.

Ngày 09 tháng 8 năm 2023, tại trụ sở Tòa án nhân dân quận Hải Châu mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 19/2023/TLST-DS ngày 17 tháng 7 năm 2023 theo Quyết định mở phiên họp số: 06/2023/QĐST-DS ngày 03 tháng 8 năm 2023.

** Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:*

Bà **Nguyễn Thu H** - Sinh năm 1976. Địa chỉ: Đường H, phường B, quận Hải Châu, thành phố Đà Nẵng (có mặt).

** Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:*

- Bà **Lê Thị H**, sinh năm 1953. Địa chỉ: Đường H, phường B, quận Hải Châu, thành phố Đà Nẵng (vắng mặt).
- Bà **Nguyễn Mai T**, sinh năm 1977. Địa chỉ: Đường L, phường H, quận Liên Chiểu, thành phố Đà Nẵng (có mặt).
- Bà **Nguyễn Ánh H**, sinh năm 1977. Địa chỉ: Đường N, phường A, quận Sơn Trà, thành phố Đà Nẵng (có mặt).
- Ông **Nguyễn Trung T**, sinh năm 1981. Địa chỉ: Đường H, phường B, quận Hải Châu, thành phố Đà Nẵng (vắng mặt).

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Theo đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự đề ngày 11.7.2023, người yêu cầu là bà Nguyễn Thu H trình bày:

Cha mẹ bà Nguyễn Thu H là ông Nguyễn Trung T (1947) và bà Lê Thị H (1953) có các con chung gồm: Nguyễn Thu H (1976), Nguyễn Mai T (1977), Nguyễn Ánh H (1977) và Nguyễn Trung T (1981). Ngoài ra, cha mẹ bà Nguyễn Thu H không có con nuôi hay con riêng nào khác. Năm 2017, ông Nguyễn Trung T bị tai biến (đột quỵ) liệt nửa người, không tự đi đứng được. Sức khỏe thể chất và tinh thần bị suy giảm, việc sinh hoạt hàng ngày như ăn uống, tắm rửa, vệ sinh phải có sự hỗ trợ giúp đỡ của người thân trong gia đình. Vì vậy, bà Nguyễn Thu H đề nghị Tòa án tuyên bố ông Nguyễn Trung T là người bị hạn chế năng lực hành vi dân sự và công nhận bà Lê Thị H là người giám hộ cho ông Nguyễn Trung T. Nếu kết quả giám định đối với ông Nguyễn Trung T không thuộc trường hợp bị hạn chế năng lực hành vi dân sự thì đề nghị Tòa án giải quyết tuyên bố trên cơ sở tình trạng hiện có của ông Nguyễn Trung T theo quy định của pháp luật.

Ngày 19.7.2023, Tòa án nhân dân quận Hải Châu ra Quyết định số: 03/2023/QĐ-TCGĐ để trưng cầu giám định, xác định năng lực hành vi dân sự đối với ông Nguyễn Trung T.

Tại Kết luận giám định pháp y Tâm thần theo trưng cầu số: 991/KLGĐ ngày 03.8.2023 của Trung tâm pháp y Tâm thần Khu vực Miền Trung - Bộ Y tế, kết luận về ông Nguyễn Trung T ở thời điểm hiện tại như sau:

- Về y học: Mất trí trong bệnh mạch máu, mức độ nhẹ (F01);

- Về năng lực hành vi dân sự: Khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

Tại Bản tự khai đề ngày 28.7.2023, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan là bà Lê Thị H trình bày:

Bà Lê Thị H thống nhất xác nhận lời trình bày của bà Nguyễn Thu H về quan hệ huyết thống cũng như các thành viên trong gia đình. Chồng bà là ông Nguyễn Trung T, từ khi bị bệnh tai biến đến nay đã bị suy giảm sức khỏe cả về thể chất lẫn tinh thần. Việc sinh hoạt hàng ngày của ông Nguyễn Trung T cần có sự giúp đỡ của người thân. Nay bà Nguyễn Thu H đề nghị Tòa án giải quyết tuyên bố ông Nguyễn Trung T là người hạn chế năng lực hành vi dân sự thì bà Lê Thị H thống nhất. Nếu qua giám định mà ông Nguyễn Trung T không thuộc trường hợp bị hạn chế năng lực hành vi dân sự thì bà Lê Thị H cũng thống nhất với ý kiến của bà Nguyễn Thu H, đề nghị Tòa án giải quyết tuyên bố theo tình trạng hiện có đồng thời xác định bà Lê Thị H là người giám hộ của ông Nguyễn Trung T theo quy định của pháp luật. Vì điều kiện công việc không thể tham gia tố tụng nên bà Lê Thị H đề nghị Tòa án giải quyết việc dân sự vắng mặt.

Tại Bản tự khai đề ngày 28.7.2023, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan là các ông (bà): Nguyễn Mai T, Nguyễn Ánh H và Nguyễn Trung T trình bày:

Bà Nguyễn Mai T, bà Nguyễn Ánh H và ông Nguyễn Trung T thống nhất với ý kiến cũng như yêu cầu của bà Nguyễn Thu H về việc đề nghị Tòa án giải quyết tuyên bố ông Nguyễn Trung T là người bị hạn chế năng lực hành vi dân sự đồng thời công nhận bà Lê Thị H là người giám hộ cho ông Nguyễn Trung T. Nếu kết quả giám định đối với ông Nguyễn Trung T không thuộc trường hợp bị hạn chế năng lực hành vi dân sự thì đề nghị Tòa án giải quyết theo tình trạng hiện có của ông Nguyễn Trung T như ý kiến của bà Nguyễn Thu H. Vì điều kiện công việc không thể tham gia tố tụng nên ông Nguyễn Trung T đề nghị Tòa án giải quyết việc dân sự vắng mặt.

Tại phiên họp:

Người yêu cầu bà Nguyễn Thu H giữ nguyên yêu cầu giải quyết việc dân sự, đề nghị Tòa án tuyên bố ông Nguyễn Trung T là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi cũng như việc chỉ định người giám hộ theo đơn yêu cầu.

Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan bà Nguyên Mai T và bà Nguyễn Ánh H giữ nguyên ý kiến và đề nghị Tòa án giải quyết vụ việc theo quy định của pháp luật.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân quận Hải Châu phát biểu ý kiến:

Về việc tuân theo pháp luật tố tụng: Quá trình thụ lý, giải quyết và tại phiên họp giải quyết việc dân sự, Thẩm phán và Thư ký đã thực hiện đúng trình tự, thủ tục theo quy định của Bộ luật Tố tụng dân sự.

Về việc chấp hành pháp luật tố tụng: Các đương sự đã được đảm bảo các quyền và thực hiện đúng nghĩa vụ theo quy định của Bộ luật Tố tụng dân sự.

Về nội dung: Đề nghị Tòa án nhân dân quận Hải Châu căn cứ Điều 23 Bộ luật Dân sự năm 2015; các Điều 376, 377 và 378 Bộ luật Tố tụng dân sự năm 2015. Chấp nhận đơn yêu cầu của bà Nguyễn Thu H, tuyên bố ông Nguyễn Trung T là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi và chỉ định bà Lê Thị H là người giám hộ cho ông Nguyễn Trung T theo quy định của pháp luật.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra phiên họp; ý kiến các đương sự và đại diện Viện kiểm sát nhân dân tại phiên họp, Tòa án nhân dân quận Hải Châu nhận định:

[1] Về tố tụng:

[1.1] Về quan hệ pháp luật, thẩm quyền giải quyết: Yêu cầu tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi của bà Nguyễn Thu H là yêu

cầu về dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án theo quy định tại khoản 1 Điều 27 của Bộ luật Tố tụng dân sự 2015. Người bị yêu cầu tuyên bố có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi là ông Nguyễn Trung T cư trú tại quận Hải Châu, thành phố Đà Nẵng. Căn cứ điểm a khoản 2 Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39 của Bộ luật Tố tụng dân sự năm 2015 thì việc dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân quận Hải Châu, thành phố Đà Nẵng.

[1.2] Về việc tham gia phiên họp dân sự: Việc dân sự thuộc trường hợp Viện kiểm sát tham gia phiên họp theo khoản 2 Điều 21 và khoản 1 Điều 367 của Bộ luật Tố tụng dân sự năm 2015.

[1.3] Về việc vắng mặt của người tham gia phiên họp: Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan là các ông (bà): Lê Thị H và Nguyễn Trung T có đơn đề nghị giải quyết vắng mặt. Căn cứ vào khoản 3 Điều 367 của Bộ luật Tố tụng dân sự năm 2015, Tòa án tiến hành phiên họp giải quyết việc dân sự theo thủ tục chung.

[2] Về nội dung yêu cầu:

[2.1] Về khả năng nhận thức, làm chủ hành vi của ông Nguyễn Trung T:

Từ khi bị bệnh tai biến (năm 2017) đến nay, ông Nguyễn Trung T bị liệt nửa người, không tự đi đứng được. Sức khỏe thể chất và tinh thần bị suy giảm nên việc sinh hoạt hàng ngày như ăn uống, tắm rửa, vệ sinh phải có sự hỗ trợ giúp đỡ của người thân trong gia đình. Tại Kết luận giám định pháp y Tâm thần theo trưng cầu số: 991/KLGĐ ngày 03.8.2023 của Trung tâm pháp y Tâm thần Khu vực Miền Trung - Bộ Y tế, kết luận ở thời điểm hiện tại: Ông Nguyễn Trung T bị mất trí trong bệnh mạch máu, mức độ nhẹ (F01); khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi. Xét trình tự, thủ tục giám định đã được thực hiện theo đúng quy định của pháp luật nên kết luận giám định là chứng cứ để giải quyết việc dân sự. Căn cứ vào Điều 376 của Bộ luật Tố tụng dân sự năm 2015, bà Nguyễn Thu H yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Nguyễn Trung T là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi là có cơ sở, phù hợp với quy định tại Điều 23 Bộ luật Dân sự năm 2015 cần được chấp nhận.

[2.2] Về người giám hộ: Ông Nguyễn Trung T có vợ là bà Lê Thị H. Theo quy định tại khoản 1 Điều 53 Bộ luật Dân sự năm 2015 thì vợ là người giám hộ đương nhiên của chồng khi người đó có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi. Xét thấy, bà Lê Thị H có đủ điều kiện làm người giám hộ theo quy định tại Điều 49 Bộ luật Dân sự năm 2015. Căn cứ khoản 4 Điều 54 Bộ luật Dân sự năm 2015, chỉ định bà Lê Thị H là người giám hộ cho ông Nguyễn Trung T. Quyền và nghĩa vụ của người giám hộ được thực hiện theo quy định tại các Điều 57, 58 Bộ luật Dân sự năm 2015.

[3] Về chi phí giám định: Chi phí giám định năng lực hành vi dân sự đối với ông Nguyễn Trung T, người yêu cầu là bà Nguyễn Thu H chịu và đã nộp để thực hiện xong thủ tục giám định theo quy định của pháp luật nên không đề cập đến.

[4] Về lệ phí Tòa án: Người yêu cầu giải quyết việc dân sự là bà Nguyễn Thu H phải chịu theo quy định của pháp luật.

[5] Xét ý kiến của đại diện Viện kiểm sát nhân dân quận Hải Châu, đề nghị Tòa án chấp nhận đơn yêu cầu của bà Nguyễn Thu H, tuyên bố ông Nguyễn Trung T là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi và chỉ định bà Lê Thị H là người giám hộ cho ông Nguyễn Trung T là có căn cứ, phù hợp với quy định của pháp luật cần được chấp nhận.

QUYẾT ĐỊNH:

- Căn cứ điểm a khoản 2 Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39; Điều 149, 161, 361, 367, 371, 372, 376 và 378 Bộ luật Tố tụng dân sự năm 2015;

- Căn cứ các Điều 23, 48, 49, 53, 54, 57 và 58 Bộ luật Dân sự năm 2015;

- Căn cứ khoản 1 Điều 4; Điều 35, 37 Nghị quyết số: 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

Chấp nhận đơn yêu cầu tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi của bà Nguyễn Thu H.

1. Tuyên bố ông Nguyễn Trung T (sinh năm 1947); địa chỉ: Đường H, phường B, quận Hải Châu, thành phố Đà Nẵng là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

Chỉ định bà Lê Thị H là người giám hộ cho ông Nguyễn Trung T. Quyền và nghĩa vụ của người giám hộ được thực hiện theo quy định tại Điều 57 và 58 Bộ luật Dân sự năm 2015.

2. Về lệ phí: Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự là 300.000 đồng (ba trăm nghìn đồng), bà Nguyễn Thu H phải chịu nhưng được trừ vào số tiền tạm ứng lệ phí đã nộp theo biên lai thu số: 7689 ngày 17.7.2023 của Chi cục Thi hành án dân sự quận Hải Châu. Bà Nguyễn Thu H đã nộp đủ lệ phí yêu cầu giải quyết việc dân sự.

3. Quyền kháng cáo, kháng nghị:

Người yêu cầu giải quyết việc dân sự và người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan có mặt tại phiên họp có quyền kháng cáo quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan vắng mặt tại phiên họp có quyền kháng cáo quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày nhận được quyết định hoặc quyết định được niêm yết theo quy định của pháp luật.

Viện kiểm sát nhân dân quận Hải Châu có quyền kháng nghị quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát nhân dân thành phố Đà Nẵng có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:
- VKSND quận Hải Châu;
- Chi cục THADS quận Hải Châu;
- Các đương sự;
- Lưu: Hồ sơ vụ việc dân sự.

THẨM PHÁN

Phạm Văn Diện